

فراوانی کم خونی ناشی از فقر آهن در زنان باردار و ارائه طرح آموزشی

نادر شریفی^۱، فرشته مجلسی^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۲/۱۴

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۲/۱۸

۱. کارشناس ارشد بهداشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، دانشکده پرستاری، مامایی و بهداشت

۲. استاد ارتقاء سلامت و آموزش بهداشت، انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت

وجود دارد. یافته‌ها نشان می‌دهد که میان کم خونی فقر آهن و سابقه سقط رابطه وجود دارد ($p=0/034$). همچنین رابطه میان فاصله حاملگی فعلی و حاملگی قبلی با کم خونی ناشی از فقر آهن معنی‌دار بود ($p=0/017$). مطالعه صورت گرفته در اسکندریه نیز موید این مطلب است. نتایج بررسی نشان می‌دهد که رابطه معنی‌دار میان عدم مصرف آهن قبل از حاملگی و کم خونی فقر آهن وجود دارد ($p=0/029$). علاوه بر این مطالعه حاضر نشان داد که رابطه معنی‌دار و قوی میان سابقه کم خونی و کم خونی فعلی ناشی از فقر آهن در مادران باردار وجود دارد ($p=0/001$).

با برنامه ریزی‌های کلان جهت بهبود وضعیت اقتصادی اجتماعی و ارائه برنامه‌های آموزشی مناسب باید در جهت پیشگیری و درمان کم خونی فقر آهن و بهبود سلامت مادر و جنین اقدام نمود. [م ت ع پ، ۱۳۹۰؛

۱۳ (ویژنامه ۱): ۴۲]

References

1. Breyman C. Management of iron deficiency anemia in pregnancy and the postpartum. ITO Textbook. Available from: <http://irontherapy.org/a.php3?d=ob/gyn-obstericts-gynecology--52&=Iron-prophlaxis-pregna>.
2. El-Shazley MK, Ibrahim AG, Masoud GM. Risk factors of anemia among women in the child bearing period and preschool children in Alexandria. J Egypt Public Health Assoc 1996; 71(3-4): 229-41.
3. Meda N, Mandelbrot L, Cartoux M. Anaemia during pregnancy in Burkinafaso, West Africa, 1995-96: prevalence and associated factors. DITRAME Study Group. Bull World Health Organ 1999; 77(11): 916-22.

شیوع آنمی فقر آهن در حاملگی ۳۵ تا ۷۵ درصد در کشورهای در حال توسعه و ۱۸ درصد در کشورهای صنعتی می‌باشد. WHO برآورد کرده است که کم خونی فقر آهن در حدود ۲۰ درصد از ۵۱۵۰۰۰ مرگ مادری در سال ۲۰۰۵ در سطح جهان شرکت داشته است.^۱

این مطالعه یک بررسی cross sectional است که بر روی زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر شیراز صورت گرفت. تعداد حجم نمونه ۴۰۰ نفر تعیین گردیده و نمونه‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. آنالیز اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS-15 صورت گرفت. در مجموع میزان کم خونی ناشی از فقر آهن در افراد مورد بررسی با توجه به شاخص هموگلوبین کمتر از ۱۱۱g/dl، ۱۲/۳ درصد به دست آمد. مطالعه حاضر نشان داد که ۱۳/۹ درصد از زنان باردار در گروه بی سواد و ابتدایی، ۱۸/۱ درصد از زنان باردار دارای سطح تحصیلات راهنمایی و تنها ۶/۳ درصد زنان باردار با سطح تحصیلات متوسطه کم خون هستند، بنابراین میان سطح تحصیلات پایین و کم خونی فقر آهن رابطه معنی‌دار وجود دارد ($p=0/032$). در مطالعه صورت گرفته در اسکندریه نیز در مورد عوامل خطر کم خونی در بین زنان دوره باروری و کودکان، بی سواد از عوامل خطر ایجادکننده کم خونی در میان زنان شناخته شد. براساس یافته‌ها ۱۷/۲ درصد ساکنین منزل اجاره‌ای و تنها ۹/۴ درصد ساکنین منزل شخصی و سازمانی، کم خون بودند بنابراین میان سکونت در منزل اجاره‌ای که نمودی از وضعیت اقتصادی ضعیف می‌باشد و کم خونی فقر آهن رابطه معنی‌داری وجود دارد ($p=0/022$). مطالعه انجام شده در بورکینافاسو نیز نشانگر این مطلب است که رابطه معنی‌دار بین موقعیت اقتصادی اجتماعی و کم خونی در زنان باردار

Please cite this article as: Sharifi N, Majlesi F. A survey on iron-deficiency anemia in pregnant women with presentation of an educational program. Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS) 2012; 13(suppl 1): 42.